

RocaJunyent Informa

Departament d'ESG: Sostenibilitat Corporativa

9 de juny de 2023

Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell sobre diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat i per la qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937

El passat **1 de juny de 2023**, el Parlament Europeu va aprovar les esmenes presentades a la proposta de Directiva de Diligència Deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat realitzada per la Comissió Europea al febrer de 2022, fixant la seva posició en el tràmit d'adopció de la norma europea.

La iniciativa s'ajusta al **Pla d'Acció de la UE per als Drets Humans i la Democràcia 2020-2024**, que inclou el compromís de la Unió i els Estats membres de reforçar la seva participació amb la finalitat de promoure activament l'aplicació de normes internacionals per a una conducta empresarial responsable, com els Principis Rectors de les Nacions Unides sobre les Empreses i els Drets Humans, les Línies Directrius de l'OCDE per a Empreses Multinacionals i la Guia de l'OCDE De Deguda Diligència.

1. Objecte

La proposta de **Directiva sobre diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat** té com a objecte fomentar un comportament empresarial sostenible i responsable entre les empreses.

A tal fi, s'estableixen una sèrie de normes sobre les obligacions que incumbeixen les empreses en relació amb els efectes adversos, reals i potencials, sobre els drets humans i el medi ambient de les seves pròpies activitats, de les activitats de les seves filials i de les activitats de la cadena de valor de les entitats amb les quals aquestes empreses mantinguin una relació comercial establerta, així com sobre la responsabilitat que es deriva de l'incompliment d'aquestes normes.

En particular, la proposta de Directiva es fixa com a metes:

- 1) **Millorar les pràctiques de governança empresarial** per a integrar millor la gestió de riscos i els processos de mitigació dels riscos i repercussions per als drets humans i el medi ambient, inclosos aquells derivats de les cadenes de valor, en les estratègies empresarials.
- 2) **Evitar la fragmentació dels requisits de diligència deguda en el mercat únic** i crear seguretat jurídica per a les empreses i les parts interessades pel que fa al comportament i la responsabilitat previstos.
- 3) **Augmentar la responsabilitat de les empreses pels efectes** adversos i garantir la coherència per a les empreses respecte a les obligacions.
- 4) **Millorar l'accés a les vies de recurs per a les persones afectades** pels efectes adversos sobre els drets humans i el medi ambient del comportament empresarial.
- 5) **Complementar altres mesures vigents o proposades** que aborden directament alguns reptes específics en matèria de sostenibilitat o que s'apliquen en alguns sectors específics, principalment dins de la Unió, com el Reglament sobre divulgació d'informació en matèria de finances sostenibles, el Reglament de taxonomia, o el paquet "Objectiu 55".

2. Àmbit d'aplicació

Els criteris per a la seva aplicació es basen en el nombre d'empleats i el volum de negocis mundial net de les empreses de la Unió Europea, així com en el volum de negocis net generat en territori comú en el cas de les empreses de fora de la Unió Europea.

Enfront de la proposta de la Comissió Europea, les esmenes que el Parlament Europeu proposa modifiquen l'àmbit d'aplicació de la directiva, rebaixant els llindars, atès que s'estableix que les noves obligacions siguin aplicables a:

Empreses de la Unió Europea amb més de 250 empleats i un volum de negocis mundial net superior a 40 milions d'euros i, en el cas de les societats que no aconsegueixin aquests llistats, ser la societat matriu última d'un grup de 500 empleats i un volum de negocis mundial net superior a 150 milions d'euros.

Pel que fa a les **empreses no europees es preveu que s'inclogui a aquelles amb una facturació que superi els 150 milions d'euros, amb almenys 40 milions generats a la Unió Europea**.

3. Obligacions

Els Estats membres vetllaran perquè les empreses obligades integrin la diligència deguda en totes les seves polítiques i perquè implantin una política de diligència deguda. La **política de diligència deguda** complirà els objectius següents:

- 1) **Identificar** els efectes negatius, actuals i potencials, en els drets humans i el medi ambient.
- 2) **Prevenir** potencials efectes adversos sobre els drets humans i el medi ambient.
- 3) **Adoptar** les mesures necessàries per a posar fi, o reduir al mínim, els efectes negatius causats.
- 4) **Assegurar** i mantenir un procediment de reclamació per a les víctimes, els sindicats i les organitzacions civils.
- 5) **Valorar** periòdicament l'eficàcia de les mesures establertes i, en el seu cas, actualitzar la política de diligència deguda en atenció a l'avaluació realitzada.
- 6) **Publicar** anualment en la seva pàgina web una declaració informant sobre el procés de diligència deguda dut a terme, els efectes negatius, actuals i potencials; i les accions adoptades.

Els Estats membres vetllaran perquè les empreses adoptin les **mesures adequades per a prevenir o**, quan la prevenció no sigui possible o no ho sigui de manera immediata o hagi fracassat, **mitigar** prou els **efectes adversos potencials sobre els drets humans i sobre el medi ambient** que s'hagin detectat o que haurien d'haver-se detectat.

En aquest sentit, s'exigirà a les empreses que **adoptin les mesures** adequades, entre elles les següents, quan escaigui:

- Quan la naturalesa o la complexitat de les mesures de prevenció necessàries així ho requereixin, **desenvolupar i aplicar un pla d'acció preventiva**, amb un termini raonable i clarament definit per a l'aplicació de les mesures i accions apropiades i indicadors qualitatius i quantitatius per a mesurar les millores. El pla d'acció de

prevenció serà aplicable i s'adaptarà amb precisió al context de les operacions de les empreses i de la cadena de valor.

- ☐ Considerar establir, amb socis amb els quals mantinguin una relació comercial, disposicions contractuals que avalin el seu compliment del codi de conducta de l'empresa i, en el seu cas, del pla d'acció preventiva. Als socis amb els quals l'empresa mantingui una relació comercial se'ls podria demanar que estableixin les corresponents disposicions contractuals raonables, no discriminatòries i justes amb els seus propis socis, en la mesura en què les activitats d'aquests formin part de la cadena de valor de les empreses.
- ☐ Realitzar les modificacions, millores, supressions o inversions necessàries en les activitats pròpies de l'empresa, per exemple en processos de gestió, producció o altres processos d'índole operativa, instal·lacions, productes i traçabilitat dels productes, projectes, serveis i capacitats;
 - ✎ Adaptar els models de negoci i les estratègies, incloses les pràctiques de compra, incloses les que contribueixen a uns salaris i ingressos dignes per als seus proveïdors, amb la finalitat d'evitar possibles efectes adversos, i desenvolupar i utilitzar polítiques de compra que no fomentin efectes adversos potencials en els drets humans o el medi ambient.
- ☐ Proporcionar suport financer i administratiu específic i proporcionat a les pimes amb les quals l'empresa tingui una relació comercial;
 - ✎ Entaular una relació comercial sobre les expectatives de l'empresa respecte a la prevenció i la mitigació dels efectes adversos potencials, en particular proporcionant o permetent l'accés al desenvolupament de capacitats, l'orientació, el suport administratiu i financer, com a préstecs o finançament, tenint en compte els recursos, els coneixements i les limitacions del soci comercial;
- ☐ Col·laborar amb altres entitats amb el propòsit, entre altres, d'augmentar la capacitat de l'empresa per a eliminar els efectes adversos, especialment quan cap altra acció sigui adequada o eficaç.

Les disposicions contractuals aniran acompanyades de les mesures per a facilitar l'execució de la diligència deguda. Quan s'estableixin disposicions, també de caràcter contractual, o se celebri un contracte amb una relació comercial, les clàusules emprades seran justes, raonables i no discriminatòries. A més, quan les mesures de comprovació del compliment s'apliquin en relació amb pimes, l'empresa assumirà el cost de la comprovació per tercers independents.

Quan els efectes adversos potencials que una empresa hagi causat o als quals hagi contribuït no es puguin prevenir o mitigar adequadament, i quan no hi hagi perspectiva raonable de canvi, se sol·licitarà a l'empresa que s'abstingui d'entaular noves relacions o d'ampliar les ja existents amb el soci en relació amb la cadena de valor de la qual o

en la cadena de valor de la qual hagin sorgit aquests efectes i, quan la legislació que reguli les seves relacions així ho permeti, adoptarà les següents mesures, com a últim recurs, d'acord amb la desvinculació responsable:

- ☐ Suspendre temporalment les relacions comercials amb el soci en qüestió mentre s'apliquen les mesures de prevenció i mitigació,
- ☐ Posar fi a la relació comercial respecte a les activitats en qüestió a causa de la gravetat dels efectes adversos potencials o si no es compleixen les condicions per a la suspensió temporal.

D'altra banda, com a part de les obligacions de transparència, s'inclou la previsió que les autoritats de control publiquin i actualitzin periòdicament la llista d'empreses subjectes a la directiva sota la seva jurisdicció, amb els enllaços per a accedir, en el seu cas, a les declaracions de diligència deguda de les empreses.

Pel que fa als **administradors**, seran responsables del control de l'obligació d'establir un pla per a garantir que el seu model de negoci i la seva estratègia siguin compatibles amb la transició a una economia sostenible i amb la limitació de l'escalfament global a 1,5 °C d'acord amb l'Acord de París, així com de les restants obligacions.

Finalment, es preveuen **sancions** d'índole financera, penal i de responsabilitat civil. Els criteris per a la imposició de sancions, es tindran en compte els esforços de l'empresa per aplicar mesures correctives, les inversions realitzades, la col·laboració amb altres entitats per a fer front als efectes adversos, la gravetat i durada dels efectes adversos que s'han produït, les sancions imposades en altres Estats membres, etc. En tot cas, el **límit màxim de les sancions pecuniàries no serà inferior al 5% del volum de negocis mundial net** de la societat.

4. Entrada en vigor

Després de l'aprovació, el passat 1 de juny de 2023, de les esmenes presentades pel Parlament Europeu a la proposta de Directiva de la Comissió Europea, el procediment legislatiu per a la seva definitiva aprovació continua ara el seu curs amb el diàleg informal tripartit, on es debaten els diferents punts de vista a la recerca d'un consens i s'obtenen compromisos que assegurin l'eficàcia del procés legislatiu i que culminarà amb l'adopció d'un text definitiu pel Parlament i el Consell. Una vegada aprovada la Directiva, la qual cosa es preveu per a aquest any 2023, començarà el termini de transposició de dos anys i les empreses tindran un termini de tres a quatre anys per a aplicar les noves normes, en funció de la seva grandària i facturació.